

Den 4.11.2010

Til finansministeren, undervisningsministeren, Folketingets finansudvalg og uddannelsesudvalg.

De faglige foreninger for sprogfagene i gymnasiet og HF har drøftet situationen på VUC, efter regeringens forslag til finanslov for 2011 om indførelse af fuld brugerbetaling på VUC for kursister med en videregående uddannelse.

Man forestiller sig, at mennesker, der har en videregående uddannelse, skal erlægge mange tusind kr. for at tage bare ét kursusfag på HF.

Regeringen kan næppe reelt forestille sig at nogen vil (eller kan) betale mange tusind kroner for ét kursusfag. Det, der vil ske, er, at aftenundervisning på VUC vil blive umulig at gennemføre, fordi holdene bliver alt for små. (Et HFhold på VUC skal i gennemsnit have 25 kursister ifølge det nuværende taxametersystem).

Denne politik vil ramme de små og mellemstore fag, sprogfagene og andre fag. Det er ganske sandsynligt, at regeringens sparekatalog også vil ramme mange valgholdsfag om dagen på de mellemstore og mindre VUC'er. Kursister på valgholdsfag om dagen er typisk en blanding af yngre, modne og/eller ældre kursister. Og hvis de to sidste kategorier ikke melder sig, bliver det svært at oprette mange valgfag på mange af de omtalte institutioner. Og uden valgfag – ingen fuld HFeksamen.

Let og lige adgang til uddannelse har længe været højt prioriteret i det danske samfund. Efteruddannelse ligeså. Forslaget går desværre imod forestillingen om livslang læring og om fortsat kompetenceudvikling. Forslaget vil ramme mange sproghold, men ikke kun sproghold. Undervisningsministeriet nævner også fx IT, filosofi, billedkunst, som rammes af forslaget, da de angiveligt har et "mere fritidsorienteret perspektiv". Ifølge forslaget er sprog ikke en afgørende, hård kompetence, det vil ikke opmuntre til opgradering af kvalifikationer, tværtimod vil det skræmme kursister væk, og uanset at nogle kursister måtte anses for "kun" at læse fx et sprog "con amore", er det også med til at øge befolkningens dannelse, viden og kompetencer, der igen har en spredningseffekt ift andre dele af befolkningen. At kursisterne skulle uddanne sig angiveligt *på et niveau under deres nuværende uddannelsesniveau* er en noget kunstig argumentation, da kursisten jo netop ønsker at højne sit kvalifikationsniveau inden for et bestemt felt, men han/hun skal altså nu skræmmes væk med fuld brugerbetaling.

Forslaget kan vække forundring, ikke mindst i en tid, hvor man taler om at forlænge arbejdsalderen; behovet for efteruddannelse vil ikke mindskes fremover, tværtimod må man formode. Hertil kommer at Dansk Industri og erhvervslivet til stadighed efterlyser folk med f.eks. sprogkompetencer, der, kombineret med relevante interkulturelle kompetencer, kan sikre DK markedsandele i verden og en fortsat konkurrencedygtighed. Omstillingsparathed, fleksibilitet og konkurrencedygtighed går hånd i hånd med efteruddannelse, ikke mindst med den, der leveres på VUC.

At frasortere de kursister, der har en videregående uddannelse, er slemt nok i sig selv, men hvad der er lige så slemt, eller værre, er, at det kan føre til at holdene slet ikke oprettes. Dermed undergraves ikke blot befolkningens dannelse og kvalifikationsniveau generelt, men VUC-ernes eksistens og holdoprettelse trues også, og på den baggrund skabes en nedadgående og desværre uddannelsesskadelig spiral med negative virkninger for alle slags kursister og for samfundet som helhed.

Det uddannelsesmæssige perspektiv rækker således meget længere end "blot" fuld brugerbetaling for kursister med en videregående uddannelse. For hvad vil regeringen?

Afskaffe enkeltfagsundervisningen på VUC?

Nedlægge de små og mellemstore VUC'er?

Hvad har man tænkt sig m.h.t. voksenuddannelsen i de såkaldte udkantsområder, hvor netop mange små og mellemstore VUC'er findes?

Vi frygter for fremtiden for VUC'erne, og det flotte begreb, livslang læring, mister desværre sin mening. Vi håber, at der bliver både tid og råd til besindelse og revurdering af forslaget fatale konsekvenser.

De faglige foreninger for sprogfagene inden for GLs område,
Med venlig hilsen

For Gymsprog

Frank Østergaard, Bringetoften 25, 3500 Værløse

Tlf 40578062, mail: rkoes@rks-gym.dk

(Gymsprog består af Dansklærerforeningen, Engelsklærerforeningen, Fransklærerforeningen, Italiensklærerforeningen, Japansklærerforeningen, Klassikerforeningen, Russisklærerforeningen, Spansklærerforeningen, Tysklærerforeningen).

Bilag:

Undervisningsministeriet erkender at fuld brugerbetaling bliver meget dyrt for kursister med en videregående uddannelse, ministeriet skriver på sin hjemmeside:

Fuld deltagerbetaling for personer med en videregående uddannelse

Personer med en videregående uddannelse skal fremover selv betale det fulde beløb, hvis de ønsker uddannelse på et niveau under deres nuværende uddannelsesniveau.

Personer med en videregående uddannelse, der i dag betaler 110-600 kroner for et 45 timers kursus i fag som it og sprog på niveau med folkeskolens ældste klasser eller tilsvarende skal fra 2011 betale 4.500 kroner.

Et AMU-kursus på 37 timer vil i 2011 koste 1.800-9.200 kroner per uge for personer med en videregående uddannelse, mens prisen for de kortuddannede fastholdes på et lavt niveau på mellem 590-880 kroner per uge.

Den fulde deltagerbetaling indføres for at målrette de statslige midler til voksen- og efteruddannelse til kortuddannede personer, der har et reelt behov for efteruddannelse, hvis de skal kunne fastholde deres tilknytning til arbejdsmarkedet eller have de fornødne kompetencer til at påbegynde en uddannelse.

I dag anvendes en væsentlig del af midlerne således til, at personer med en videregående uddannelse for samme lave deltagerbetaling som kortuddannede kan deltage i uddannelser, der er målrettet kortuddannede, for eksempel hf-enkeltfagskurser og AMU-kurser. Især på det almene område deltager mange med en videregående uddannelse i fag med et mere fritidsorienteret perspektiv (som for eksempel fransk, spansk, italiensk, filosofi, billedkunst mv.).